

Piotr Piskozub,
***Odpowiedzialność przedsiębiorcy turystycznego
za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy
o świadczenie usług turystycznych,***
Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017, ss. 271

Nakładem wydawnictwa Uniwersytetu Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie ukazało się w 2017 r. opracowanie pod tytułem *Odpowiedzialność przedsiębiorcy turystycznego za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych* autorstwa dr. Piotra Piskozuba. Publikacja ta znakomicie wpisuje się w tematykę bieżącego numeru iKAR-a, którą zasadniczo są usługi turystyczne. Dlatego też nie sposób jest o niej nie wspomnieć przy tej okazji. Tematyka książki jest także bardzo aktualna z uwagi na zmiany w regulacjach prawnych obejmujących świadczenie usług turystycznych, w tym działalność organizatorów turystyki oraz innych podmiotów świadczących usługi w tym obszarze. Zmiany te następują w konsekwencji transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylającej dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz. Urz. UE L 119/1 z dn. 4.05.2016), a następnie jej transpozycji do prawa polskiego za pomocą ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz.U. 2017, poz. 2361).

W publikacji omówione zostały w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące odpowiedzialności kontraktowej przedsiębiorców turystycznych. Z kolei pojęcie przedsiębiorcy turystycznego potraktowane zostało przez Autora dość szeroko, ponieważ umówiona została zarówno odpowiedzialność organizatorów turystyki, pośredników turystycznych i agentów turystycznych, jak i innych podmiotów świadczących usługi turystyczne, do których należą m.in. przewodnicy turystyczni, piloci wycieczek oraz przedsiębiorcy hotelowi. Omówienie różnych aspektów odpowiedzialności wymienionych wyżej podmiotów poprzedzone zostało rozdziałem, w którym Autor przybliży najważniejsze umowy występujące w obszarze świadczenia usług turystycznych. Poruszone w nim zostały problemy związane między innymi z zakresem odpowiedzialności usługodawców, a także, od dawna będąca przedmiotem dyskusji teoretycznej, a wreszcie rozstrzygnięć sądów w tym Trybunału Sprawiedliwości (sprawa C-168/00 *Simone Leitner* przeciwko *TUI Deutschland GmbH Co. KG*), odpowiedzialność za szkodę niemajątkową wynikającą z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o usługi turystyczne, która to odpowiedzialność nazywana jest niekiedy odpowiedzialnością za tzw. zmarnowany urlop. Autor omawia tak odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o pojedynczą usługę turystyczną, jak i umowy o imprezę turystyczną (tj. pakiet usług turystycznych). Jak wskazuje wydawnictwo, podstawowym założeniem publikacji jest kompleksowość, a zatem omówienie zasad odpowiedzialności różnych podmiotów działających na rynku usług turystycznych. Należą do nich organizatorzy turystyki,

pośrednicy turystyczni, agenci turystyczni, przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek, jak również przedsiębiorstwa hotelowe.

Przedmiotem niniejszego przeglądu jest nie tyle recenzja przywołanej w tytule publikacji, co zwrócenie na nią uwagi jako ważnej w kontekście tematu wiodącego bieżącego numeru iKAR-a, a także istotnego sektora gospodarki związanego ze świadczeniem szeroko pojętych usług turystycznych w kraju i za granicą. Odniesienie się do poszczególnych, przedstawionych przez Autora poglądów wymagałoby zdecydowanie głębszej analizy. Można jednak pokusić się o krótką refleksję o charakterze bardziej generalnym. Przywołane powyżej założenie kompleksowości publikacji jest zawsze przedsięwzięciem ryzykownym, ponieważ kompleksowość z reguły musi opierać się na określonych kryteriach. To co dla jednego czytelnika będzie bowiem wyczerpujące, dla drugiego takim nie będzie z powodu braku jakiegoś elementu, nawet jeżeli nie będzie on miał szczególnie istotnego znaczenia. Zawsze można powiedzieć, iż przykładowo należało przedstawione rozważania poszerzyć o taki lub inny aspekt odpowiedzialności kontraktowej przedsiębiorcy turystycznego. W omawianym przypadku należy zatem uznać, iż kompleksowość jest pewną ideą przyświecającą Autorowi, który chciał w jak najbardziej wyczerpujący sposób przedstawić zagadnienie odpowiedzialności kontraktowej przedsiębiorców świadczących usługi turystyczne. W istocie, przywołana powyżej odpowiedzialność omówiona została w bardzo szeroki sposób i przy uwzględnieniu różnego rodzaju podmiotów świadczących usługi turystyczne.

Jednak omawiając nawet w tak bardzo ogólny sposób wymienioną wyżej publikację, trzeba poczynić jedno, istotne zastrzeżenie. Zarysowane powyżej w skrócie rozważania oparte zostały zasadniczo o stan prawny, który już nie obowiązuje – dyrektywę Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. UE L 158/59 z dn. 23.6.1990) oraz ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U. 1997 Nr 133, poz. 884 ze zm.). Tymczasem zastępujące je akty prawne wymienione na początku niniejszego przeglądu, tj. w skrócie dyrektywa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz implementująca ją polska ustawa wprowadzają istotne zmiany w całym sektorze usług turystycznych. Podobnie, nawet jeżeli nie fundamentalne, to jednak warte zauważenia zmiany dotyczą odpowiedzialności kontraktowej podmiotów świadczących usługi turystyczne. Zatem przy wszystkich zaletach omawianej tutaj publikacji, a przyznać należy, iż tego rodzaju opracowań dotyczących odpowiedzialności przedsiębiorców świadczących usługi turystyczne nie jest wiele, trzeba ten element uznać za istotny mankament. Publikacja ta może bowiem już z dniem 1 lipca 2018 r., a zatem w dniu wejścia w życie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych imprezach turystycznych, okazać się co najmniej w części nieaktualna. Nawet tam, gdzie aktualność ta zostanie zachowana, dobrze byłoby jednak skomentować fakt, iż książka ukazuje się w czasie, w którym następuje istotna zmiana stanu prawnego, a także odnieść się przynajmniej ogólnie na ile zmiana ta wpływa na aktualność rozważań, które znalazły się w omawianej publikacji.

Niezależnie jednak od powyższego pozytywnie należy ocenić fakt, iż ukazało się opracowanie, w którym w jednym miejscu zawarte zostały najważniejsze zasady odpowiedzialności kontraktowej podmiotów świadczących usługi turystyczne oraz najważniejsze problemy, jakie pojawiają się na tym tle. Ze względu na zmieniający się stan prawny wymagały będą one

kontynuacji, jednak niewątpliwie książka autorstwa dr. Piotra Piskozuba stanowi bardzo dobry punkt wyjścia do dalszej refleksji na omówionych w niej zagadnieniach. Ciągłe jest też miejsce na analizę poglądów przedstawionych przez Autora, co bez wątpienia bardzo dobrze wpłynęło na dalszy rozwój dyskusji dotyczącej odpowiedzialności kontraktowej podmiotów świadczących usługi turystyczne.

Dr Dominik Wolski

Adiunkt

Katedra Prawa i Administracji

Górnśląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach

e-mail: dominik.wolski@gwsh.pl